

Infecció Nosocomial i Política d'Antibiòtics**2015/2016**

Codi: 103612

Crèdits: 3

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502442 Medicina	OT	6	0

Professor de contacte

Nom: María Mercedes Gurgui Ferrer

Correu electrònic: MariaMercedes.Gurgui@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Patologia General, Microbiologia, MIC IV Malalties Infeccioses

L'estudiant adquirirà el compromís de preservar la confidencialitat i secret professional de les dades que pugui tenir accés per raó dels aprenentatges als serveis assistencials. També en mantenir una actitud d'ètica professional en totes les seves accions.

Objectius

La infecció nosocomial es una de les principals complicacions dels pacients hospitalitzats en qualsevol institució sanitària. La seva freqüència en els hospitals d'aguts supera la xifra del 5% i en els centres per a pacients crònics o en període de convalescència pot arribar a ésser superior al 25%. Les repercussions sobre els propis pacients i sobre el sistema sanitari d'aquestes complicacions són molt rellevants. Les infeccions nosocomials ocasionen de forma directa una important morbiditat i mortalitat en els pacients afectats i, en quasi totes les ocasions, perllonguen les estades hospitalàries i produeixen un augment del cost per procés. D'altra banda, l'ús adequat dels antimicrobians és fonamental per oferir als malalts amb infeccions un tractament òptim, per evitar el desenvolupament de resistències microbianes i per reduir el cost sanitari.

L'abordatge del coneixement d'aquesta matèria requereix del seu agrupament en una àrea específica, donat que el seu contingut docent no està inclòs de forma adequada en cap altra assignatura del curriculum de Medicina. L'objectiu formatiu de l'assignatura es oferir a l'estudiant de Medicina el coneixement de les bases teòriques i pràctiques de les infeccions nosocomials més prevalents, la metodologia per a la seva vigilància i les estratègies de prevenció més importants. Així mateix, en el seu contingut docent s'abordarà de forma específica el coneixement de l'ús adequat dels principals antimicrobians i l'importància de les polítiques d'antibiòtics.

Competències

- Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
- Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
- Demostrar que comprèn els agents causants i factors de risc que determinen els estats de salut i el desenvolupament de la malaltia
- Demostrar que comprèn les manifestacions de la malaltia sobre l'estructura i funció del cos humà
- Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.

- Reconèixer els elements essencials de la professió mèdica com a resultat d'un procés evolutiu, científic i sociocultural, incloent els principis ètics, les responsabilitats legals i l'exercici professional centrat en el pacient
- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar la importància sobre els resultats de salut de les infeccions nosocomials en els pacients hospitalitzats.
2. Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
3. Conèixer els principals agents infecciosos i els seus mecanismes d'acció
4. Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
5. Descriure els factors generals i locals que influeixen en el desenvolupament de les malalties
6. Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.
7. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.
8. Valorar, èticament i legalment, l'impacte de les infeccions nosocomials.

Continguts

Tipologies Dirigides: Teoria (1h. total 9h.)

1. Concepte general d' infecció nosocomial. Característiques generals. Patogènia. Incidència. Principals tipus. Concepte d'epidèmia o brot
2. Bacterièmia nosocomial. Epidemiologia. Factors de risc. Prevenció i tractament Prevenció, diagnòstic i tractament de la infecció associada amb l'ús dels catèters vasculars.
3. Infecció respiratòria d'origen nosocomial. Epidemiologia. Patogènia. Clínica. Diagnòstic. Prevenció i tractament
4. Infecció de ferida operatòria. Epidemiologia. Patogènia. Mesures de prevenció i profilaxi antimicrobiana. Tractament. Infeccions en el malalt cremat
5. Sistemes de vigilància de la infecció nosocomial. Estudis de prevalença. Estudis d'incidència. Concepte de "benchmarking". Programa EPINE. Programa VinCat
6. Mesures de protecció del personal sanitària enfront l'adquisició de infeccions en l'entorn hospitalari. Mesures generals de prevenció
7. Diarrea nosocomial i infeccions produïdes per *Clostridium difficile*. Infecció urinària nosocomial.
8. Infeccions relacionades amb implants protètics, infeccions del SNC i altres infeccions menys freqüents.
9. Política d'antibiòtics.

Tipologies Dirigides: Seminaris especialitzats (1'h. total 6 h.)

1. Microorganismes multiresistents Grampositius.Gramnegatius. Definicions. Importància en la infecció nosocomial. Endèmia i epidèmia. Tractament antibiòtic (1h)
2. Higiene de mans (1h)
3. Aïllament hospitalari per causes infeccioses
4. Investigació d'un brot epidèmic/ Estudis microbiològics/Prensa
5. Transmissió virus C a l' hospital / Comunicacions-publicacions en la premsa (1h)
6. Recerca bibliogràfica de bases de dades sobre infecció nosocomial

Tipologia Pràcticum Assistencial

Donat el contingut de la matèria docent es proposa constituir grups de 3-4 alumnes que treballaran de manera conjunta cadascun d'ells per a realitzar les activitats descrites a continuació:

- 1) El tutor responsable de l'assignatura assignarà a cada grup d'alumnes la resolució d'un cas clínic pràctic relacionat amb la matèria docent. En el supòsit de l'existència de 4 grups els temes a desenvolupar comprendrien un cas de bacterièmia relacionada amb un catèter vascular, un de pneumònia associada a la

ventilació assistida, un d'infecció de localització quirúrgica i un d'infecció nosocomial del tracte urinari. En el supòsit de que s'hagués de constituir un nou grup es tractaria un cas de diarrea nosocomial.

2) Cada grup d'alumnes hauran de desenvolupar les estratègies diagnòstiques, terapèutiques i preventives del cas assignat i preparar una presentació organitzada del mateix. Aquesta preparació pot requerir de l'assessoria del professorat responsable de l'assignatura, així com de la col·laboració de professionals de l'hospital designats de manera prèvia pel mateix (ex: intensivistes, metges de Medicina Preventiva, microbiòlegs, infermeres de control d'infeccions o cirurgians).

3) Un representant de cada grup farà la seva presentació de manera presencial a la resta d'alumnes de l'assignatura, podem comptar de manera opcional amb la supervisió del responsable de la mateixa

4) L'avaluació final contemplarà la presentació definitiva de cadascun dels casos desenvolupats per cada grup d'alumnes. La valoració de cada grup serà idèntica per a cada component del mateix.

<tdvalign="top" width="360">Infecció de ferida operatòria. Epidemiologia, patogènia, mesures de prevenció, profilaxis antimicrobiana, tractament. Infeccions en el malalt cremat

Tipus d'activitat	Activitat	Data i Títol	Recursos materials
Dirigida	Clase Magistral (60')	Concepte d'infecció nosocomial. Característiques generals, Patogènia, Incidència, principals tipus, concepte d'epidèmia o brot	Power Point
	Classe Magistral (60')	Bacterièmia nosocomial, Epidemiologia, factors de risc, prevenció i tractament. Infeccions de catèter	Power Point
	Clase Magistral (60 min)	Infecció respiratòria d'origen nosocomial. Epidemiologia, patogènia, clínica, diagnòstic, tractament	Power Point
	Clase Magistral (60')	Power Point	
	Clase Magistral (60')	Sistemes de vigilància de la infecció nosocomial. Estudis de prevalença, estudis d'incidència. Concepte de "benchmarking". Programa EPINE. Programa VinCat	Power Point
	Clase Magistral (60')	Mesures de protecció del personal sanitari enfront d'adquisició d'infeccions en l'entorn hospitalari. Mesures generals de prevenció	Power Point
	Clase Magistral (60')	Diarrea nosocomial i infeccions produïdes per <i>Clostridium difficile</i>	Power Point

Clase Magistral (60')	Infeccions relacionades amb implants protèsics, infeccions del SNC i altres infeccions menys freqüents	Power Point
Clase Magistral (60')	Política d'antibiòtics	Power Point
Seminari (60)	Microorganismes multiresistents Gram positius. Gramnegatius Definicions, importància en la infecció nosocomial. Endèmia i epidèmia. Tractament antibiòtic	
Seminari (60 min)	Higiene de mans	
Seminari (60 min)	Aïllament hospitalari per causes infeccioses	
Seminari (60)	Investigació d'un brot epidèmic/ Estudis microbiològics/Prensa	
Seminari (60)	Transmissió virus C al hospital/ Comunicacions-publicacions en la premsa	
Seminari (60)	Recerca bibliogràfica de bases de dades sobre infecció nosocomial	

Metodologia

Aquesta Guia descriu el marc, continguts, metodologia i normes generals de l'assignatura, d'acord amb el pla d'estudis vigent. L'organització final de l'assignatura pel que fa al nombre i mida de grups, distribució en el calendari i dates d'exàmens, criteris específics d'avaluació i revisió d'exàmens, es concretaran a cada una de les Unitats Docents Hospitalàries (UDDHH), que ho explicitaran a través de les seves pàgines web i el primer dia de classe de cada assignatura, a través del professors responsables de l'assignatura a les UDDHH.

Per el curs 2015-2016, els professors designats pels Departaments com a responsables de l'assignatura a nivell de Facultat i de les UDDHH son:

Departament(s) responsable(s):

- Responsable de Facultat: **Mercè Gurguí Ferrer** mgurgui@santpau.cat

Responsables UDDHH

Responsables UDHSP	Responsables UDHVH	Responsables UDGTip	Responsables UDHPT
Mercè Gurguí Ferrer mgurgui@santpau.cat	Benito Almirante benitoalmirante@gmail.com	Miquel Sabrià Leal Miquel.Sabria@uab.cat	Jordi Valles JValles@tauli.cat
Joaquín López-Contreras jlcontreras@santpau.cat		Nieves Sopena nsopena.germanstrias@gencat.cat	

Metodologia docent general:

TIPOLOGIES DOCENTS DIRIGIDES: (~20%: 15 hores)

Teoria, seminaris de casos clínics

- **Teoria (classes magistrals; tipologia TE).** Mida de grup: grup de matrícula. Sessions programades 9 (1h per sessió).
- **Seminaris especialitzats (tipologia SESP).** La mida estàndard és de 20 i els desdoblaments s'estableix a partir de 25 estudiants per grup. Sessions programades: 6 sessions de 1 hora.

TIPOLOGIES DOCENTS SUPERVISADES(~20-25%:16 hores)

Practicum assistencial sense directrius, pràctiques supervisades, classes virtuals

Docència impartida sense presencialitat a l'aula sota la supervisió permanent i personalitzada de l'estudiant i utilitzant de manera intensiva les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC).

TREBALL AUTÒNOM (50-55%: total 40,25 hores.)

Lectura comprensiva de textos i articles, estudi i realització d'esquemes, resum i assimilació conceptual dels continguts. Preparació de les presentacions i lliuraments.

AVALUACIÓ (5%: total 3,75 hores):

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Seminaris especialitzats	6	0,24	1, 3, 5, 8
Teoria	9	0,36	1, 3, 5, 8
Tipus: Supervisades			
Pràcticum assistencial	16	0,64	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Tipus: Autònomes

Lectura de textos i articles, preparació de presentacions	40,25	1,61	2, 4, 6, 7
---	-------	------	------------

Avaluació

Caldrà que l'alumne assisteixi a un 70% de les activitats dirigides i supervisades. Si no assisteix, no es podrà presentar a la prova teòrica ni presentar el treball pràctic i se'l considerarà NO AVALUABLE.

La prova teòrica es farà amb un examen de 30 preguntes de resposta múltiple amb 5 possibles opcions de les quals una serà vàlida.

La prova pràctica consistirà en la presentació definitiva de cadascun dels casos desenvolupats per cada grup d'alumnes. La valoració de cada grup serà idèntica per a cada component del mateix.

L'assistència tindrà un pes de un 20% de la nota final, la prova objectiva serà del 50% i la presentació del treball del 30%

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència	20%	0	0	1, 3, 5, 8
Presentació Treball	30%	3	0,12	2, 4, 6, 7
Prova teòrica	50%	0,75	0,03	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Bibliografia***Bibliografia específica***

- Harrison' s. Principles of Internal Medicine. 19th edition 2015
- Farreras Rozman Medicina Interna 17 edició, 2012
- Goldman: Cecil Medicine, 24th ed. 2014.

Bibliografia de consulta:

- Mandell, Douglas, and Bennett's Principles and Practice of infectious Diseases, 8th ed. - 2015 -

Recursos d'Internet

<http://www.cdc.gov/DiseasesConditions/>

<http://wwwnc.cdc.gov/travel/>

<http://www.ecdc.europa.eu/en/Pages/home.aspx..>